

PREDSEDNIK ROOSEVELT IMA DIKTATORSKO OBLAST

BANKE PO OSEMINŠTIRIDESETIH DRŽAVAH BODO DO ČETRTRKA ZAPRTE; IZVOZ ZLATA ZABRANJEN

Novi kongres se bo že v četrtek sestel. — Izreden položaj zahteva izrednih odredb. — Vse bančne transakcije so suspendirane. — V svojem inavguracijskem govoru je rekel predsednik, da mora imeti tako polnomoč kot bi jo imel v slučaju, če bi se Amerika nahajala v vojni.

WASHINGTON, D. C., 4. marca. — Franklin D. Roosevelt je danes postal predsednik Združenih držav. Pri tej priliki je rekel, da bo zahteval od kongresa, naj mu podeli absolutno oblast v namenu, da vrne deželi prosperiteto.

Ko si je ogledal inavguracijsko parado, je sklical senat, ki je odobril imenovanje članov njegovega kabineta. Za jutri je pozval k sebi demokratske voditelje kongresa, da se dogovori z njimi glede dne, ko se bo kongres sestel.

Njegov inavguracijski govor je bil nadvse značilen. Na trgu pred Kapitalom ni bilo še nikdar zbranih toliko ljudi kakor danes.

Silna ljudska množica mu je gromovito ploskala, ko je vzkliknil: — Narod zahteva, da je treba nekaj storiti in storiti se mora takoj.

— Stiska je še vedno velika, in zato bom pozval kongres, naj mi dovoli poslužiti se edinega sredstva, ki še preostaja. To sredstvo je najširša izvršilna oblast. Ta izvršilna oblast naj bo tako velika in tako splošna kot bi jo morel imeti, če bi se nahajala dežela v vojni.

V svojem govoru je odločno napadal brezsrčne bankirje, ki so špekulirali z zaupanim denarjem, ter poudarjal, da bo njegova največja dolžnost poskrbeti, da bo denar vlagatelj varen.

Brezposelnim je obljubil zvezno pomoč in dostavil, da se bo v kratkem začelo z velikimi javnimi gradnjami, ki bodo omogočile nezaposlenim delo in zaslužek.

Glede tujih držav je izjavil, da bo živela Amerika z njimi v prijateljstvu in jih bo smatrala za dobre sosedes.

Omenil je tudi predlog, ki ga je odločno zagovarjal tekom volilne kampanje, namreč, da se mora odvisno mestno prebivalstvo preseliti na farme, kjer je še dosti prilik za ugodno življenje.

Po njegovem govoru, ki je trajal komaj dvajset minut, je bivši predsednik Hoover takoj odpotoval proti New Yorku; po Pennsylvania Ave., se je parazvila parada, katere se je udeležilo nad 18 tisoč oseb.

WASHINGTON, D. C., 5. marca. — Nocoj proti enajsti uri je predsednik Roosevelt s posebno proklamacijo proglasil bančni praznik, ki bo trajal vključeno do četrтка. Vsi bančni zavodi po vseh osemštiridesetih državah bodo zaprti. Po mnenju nekaterih je s to proklamacijo začasno odpravil zlato valuto. Državna zakladnica ni več primorana dati zlato za bankovce. Izvoz zlata je prepovedan.

Da se omogoči tekom bančnega praznika denarni in trgovski promet, se bo plačevalo s posebnimi nakaznicami.

Ta drastična Rooseveltova odredba se opira na znano Wilsonovo postavbo, ki je bila uveljavljena tekom vojne ter se tiče trgovanja s sovražnikom.

Na zadnji dan bančnega moratorija, torej v četrtek, se bo sestel tudi novi kongres. Prva naloga kongresa bo izdelati obširen in temeljit program za ozdravljenje oziroma izboljšanje ameriškega finančnega in bančnega sistema.

Novi predsednik je takoj prvi dan po inavguraciji prišel s svojim odgovornim delom.

K sebi je pozval kabinet kongresnika Rai-

Hitlerjevi fašisti zmagali pri volitvah

PAPEŽ PIJ BO PROTESTIRAL PROTI BORISU

Papež Pij XI. bo protestiral, ker je kralj Boris prelomil obljubo zaradi krsta. — Vatikanski zastopnik ne bo odpoklican.

Rim, Italija, 5. marca. — Papež Pij XI. bo izrazil svojo nevoljo nad tem, ker je bil prvi otrok bolgarskega kralja Borisa krščen po obredih pravoslavne, mesto katoliške vere, kajti kralj Boris se je zavezal, da bodo otroci iz zakona z italijansko princezo Giovanno krščeni in vzgojeni v katoliški veri.

Vsled tega pa papež ne bo odpoklicel svojega zastopnika na bolgarskem dvoru, naslovnega nadškofa areopolskega, Angelo Ronealli-ja, ker na bolgarskem dvoru papežev zastopnik nima diplomatskega stališča.

Stališče nadškofa Ronealli-ja je sliče stališču nadškofa Pietro Fumasoni-Biondi v Washingtonu. Oba poročata o razmerah v katoliški cerkvi v svojih okrožjih, toda ne pripadata k diplomatskemu zboru. Zaradi tega odpokliče Ronealli-ja ne bi imel nikake diplomatske važnosti, kakor tudi Združene države ne bi smatrale za diplomatski korak, ako bi bil odpoklican Fumasoni-Biondi.

Vatikan je zastopnik pri raznih vladah po nunejih, internunacijah in delegatih. Nuneiji so pri vladah katoliških držav in njih urad je diplomatskega značaja.

Apostolski delegati zastopajo papeža v državah, ki nimajo uradnih diplomatskih odnosov z Vatikanom. Vsled tega je Fumasoni-Biondi delegat v Washingtonu. Papeževi delegati so tudi v Canadi, Estoniji, Grški, Avstraliji in na Japonskem.

Papeževi zastopniki uživajo pri vseh vladah velik ugled, ker so bili vedno odlični možje, ki so bili na teh mestih. Sedanjí papež je bil po svetovni vojni papežev nunej na Poljskem, ko je bila v največji krizi. Papežev zastopnik ima povsod častno mesto.

POLJSKI ŠTUDENTJE STRAJKAJO

Varšava, Poljska, 3. marca. — Po vsej Poljski so zastrajkali narodno-demokratski študenti proti novi šolski postavi, ki zahteva, da se mora ves pouk vršiti pod najstrožjo kontrolo naučnega ministrstva. Proti tej odredbi je tudi večina profesorjev.

V Varšavi, Krakovu, Lvovu in Vilni so zaprte vse univerze in tehnične visoke šole. V Krakovu in Lvovu je prišlo do vročih spopadov med socialističnimi in narodno-demokratskimi študenti.

neya iz Illinois, ki bo najbrže speaker v novi poslanski zbornici.

Prepoved izvoza zlata pomenja, da so Združene države opustile zlati standard. Slična odredba je bila uveljavljena v Angliji jeseni leta 1931.

Razlika je le v tem, da imajo Združene države še vedno za štiri milijarde dolarjev zlata, docim ga je imela tedaj Anglija le za par sto milijonov dolarjev. Ta velika zaloga zlata navdaja bankirje z upanjem, da se bo povratak k zlati valuti v kratkem završil.

SLEDNJIČ BO VOJNA VNDAR NAPOVEDANA

Paragvajski senat je sprejel predlogo, da predsednik napove vojno Boliviji. — Sprejeti jo mora še poslanska zbornica.

Asuncion, Paravaj, 5. marca. — Senat je sprejel resolucijo, ki pooblašča predsednika Eusebio Ayala, da razglasi, da obstoji vojno stanje z Bolivijo. Preolga je bila poslanska zbornica, ki jo bo tudi potrdila.

Ako po prizadevanju Argentine, Brazilije, Čile in Peru ter Lige narodov ne bo sklenjen mir, bo predsednik razglasil vojno stanje.

V spornem ozemlju se vrše vroči boji že sedem mesecev, toda nobena država ni do sedaj še razglasila vojne.

Poglavitni namen napovedi je, da bo ustavljeno pošiljanje orožja v Boliviji skozi čilsko pristanišče Arica. Paragvajska vlada je mnenja, da Čile ne more več dovoliti, da bi bilo orožje pošiljano skozi čilsko ozemlje, temveč mora v slučaju vojne ostati nevtralna.

Bolivija pa z druge strani zatrjuje, da ima pravico za dostop do morja, pa naj bo v času miru ali vojne, in more prevažati orožje in municijo.

Anglija in Francija sta pri Ligi narodov predlagali, da Liga razglasi svetovni embargo za orožje in municijo proti Boliviji in Paragvaju. O tem predlogu sedaj Liga nazpravlja.

Paragvajski senat je odobril resolucijo soglasno brez kake debate. Prej je bila še tajna seja senatnega odbora, ki je sestavil resolucijo.

Resolucija vsebuje naslednji poglavitni točki:

1. Predsednik je s tem pooblaščen, da razglasi, da obstoji vojno stanje z Bolivijo.

2. Ta izjava mora biti sporočena bolivijskim oblastim.

V Chaco okraju se sovražnosti nadaljujejo, toda o bojih ni posebnih važnih poročil.

PAPEŽ POZIVA K MOLITVI

Vatikan, 5. marca. — Papež Pij XI. je pozvali celi svet, da se 6. aprila obrne v spokornih molitvah k Bogu v spomin na 1900-letnico Kristusovega krvavega potovanja na vrhu gore Gtezemani, "tako da bodo vse duše skupno obrnjene k Bogu, da se bodo narodi pomirili in da bodo odstranjena trpljenja, katera je prinesla kriza".

SOVJ. RUSIJA VZNEMIRJENA

Japonski napadi na Kitajsko vzhodno železnico vznemirjajo sovjete. — Armada je ojačena.

Moskva, Rusija, 5. marca. — Sovjetska vlada s paznim očesom gleda na dogodke v Džeholu in čaka na njih razvoj. V vladnih krogih ni opaziti nikakega vznemirjenja, ker Japoneci ne ogrožajo ruskih obmoirskih pokrajin, temveč se od njih celo oddaljujejo.

Pretekli teden je sovjetsko časopisje zelo malo pisalo o dogodkih na Daljnem Iztoku, temveč je napolnjevalo svoje kolone o dogodkih v Nemčiji, ki bolj zanimajo tako komunistično stranko kot sovjetsko vlado. Toda en dogodek na Daljnem Iztoku je zelo zanimal sovjete.

Kitajci so namreč pogosto napadali vlake na kitajski železnici, so orožali potnike, napadali sovjetske železniške uradnike in razdirali železniške tise, da bi vrgli vlake s tira. To delovanje smatrajo sovjeti za izzivanje, ker japonske in mančukuo oblasti niso nasprotovale in se niso pobrigale, da bi te roparje pregnale ali uničile.

Sovjetska vlada pa tudi zelo natančno opazuje dogodke na Daljnem Iztoku, ker Japonska pred kratkim ni hotela skleniti nenapadalne pogodbe z Rusijo.

Sovjetsko stališče se v tem oziru ni izpremenilo ter je sovjetska vlada še vedno pripravljena skleniti z Japonsko tako pogodbo. Rusi pravijo, da se ne marajo z nikomur bojevati, toda da se bodo borili kot levi, ako bodo napadeni. Ker Japonska ni hotela skleniti pogodbe z Rusijo, je ruska vlada opravičena do bojazni, da se bodo Japoneci obrnili proti Rusiji, ko končajo svojo kampanjo v Džeholu.

Glede povabila Lige narodov, da se Rusija in Združene države udeležijo Liginega odbora 21 delegatov, sovjetska vlada ni še ničesar odločila. Glede angleškega embarga na orožje na Daljnem Iztoku je rekel nek visok sovjetski uradnik: — Zato se mi ne zmenimo.

V Chaco okraju se sovražnosti nadaljujejo, toda o bojih ni posebnih važnih poročil.

CENE za pošiljatve denarja v staro domovino, ki so bile do sobote objavljene v tem listu, niso več veljavne. Vsled uradno proglašene bančnega praznika ni mogoče natančno ugotoviti vrednosti tujezemskega denarja. Kakorhitro dobimo natančna poročila, jih bomo objavili v "Glasu Naroda".

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 W. 18 ST., NEW YORK

ZA HITLERJA JE BILO ODDANIH NAD 17 MILIJONOV GLASOV

BERLIN, Nemčija, 6. marca. — Včeraj se je udeležilo nemških državnozbornskih volitev devetintrideset milijonov nemških volilcev. Udeležba je bila devetdeset odstotna. Za kanclerja Hitlerja je bilo oddanih nad sedemnajst milijonov glasov. S tem je stopila Nemčija na pot, ki jo bo dovela k fašistični diktaturi.

Nemški volileci so dali kanclerju Hitlerju oblast, da odstrani zadnje ostanke demokracije, ki je po Hitlerjevem zagotovitlu popolnoma odpovedala.

Narodni socialisti imajo štiriinštirideset odstotkov državnozbornskih mandatov in zamorejo s pomočjo nemških nacionalcev uveljaviti svojo voljo.

Ker namerava Hitler komunistom sploh prepovedati vstop v parlament, bodo imeli fašisti večino.

Hitlerjevi fašisti in nemški nacionalci razpolagajo z 51 odstotki vseh glasov.

Volitve so se razmeroma mirno vršile. Do spopadov je prišlo le po nekaterih industrijskih središčih, toda policija je kmalu napravila mir.

Hitlerju so mnogi prorokovali zmago, toda nihče ni domneval, da bo zmagal s tako ogromno večino.

POSLEDICE POTRESA

Vlada pošilja v potresne kraje obleko, živež in zdravila. — Ubityh je bilo 2545 oseb. — Porušenih je bilo 4674 hiš.

Tokio, Japonska, 5. marca. — Vsled milejšega vremena resilna dežela naglo napredujejo. Dan in noč zdravniki obvezujejo ranjence, drugi pa pokopujejo mrtve. Vojaški pomožni oddelki so pripeljali v ponesrečene kraje živež, odeje, obleko in zdravila.

Zadnje uradno poročilo naznana 1636 mrtvih in 909 pogrešanih ter 636 ranjenih. Morski valovi so odnesli 3319 hiš, 1357 pa se jih je porušilo.

V oddaljenih krajih je položaj prebivalstva posebno žalosten. V vasi Myako je ostal samo temelj, šola in občinska hiša.

Prebivalci so prenesli ranjence v ta poslopja kjer so dobili saj nekaj zavetja pred hudim mrazom.

V neki ribiški kraji so našli družino obstoječo iz sedmih oseb: pet je bilo mrtvih, samo dva sta ostala pri življenju. In takih prizorov je mnogo po majhnih ribiških vaseh ob obrežju. Po večjih krajih, kjer se je zrušilo tudi mnogo hiš, je ostalo še dovolj velikih poslopij, kamor so se zatekli prebivalci.

Vlada je takoj organizirala vojaške oddelke, in jih poslala nesrečnim prebivalcem na pomoč. To je običaj japonske vlade, kajti Japonska je dežela potresov.

Po vseh mestih in vaseh imajo za take slučaje vedno pripravljene zaloge riža in denar. Iz teh krajev bo sedaj poslana pomoč.

Po več mestih so valovi naplivali majhne ladje na ulice, kjer so obležale. Ravno tako je tudi mnogo ribiških koč morje zaneslo daleč na suho.

JAPONCI SO ZAVZELI ČENGTE

Peščica japonskih vojakov je zasedla mesto brez odpora. — Kitajski poveljnik je pobegnil.

Čingčov, Mandžurija, 5. marca. — Peščica japonskih vojakov, ki so v hudem sneženem meteu prišli iz Pinčšana, je vkorakala v Čengte, glavno mesto Džehola ter ga zasedla brez odpora.

V prednji straži, ki je prišla v mesto, je bila samo 128 japonskih vojakov, ki so razobesili japonske in mančukuo zastave, ne da bi bili oddali en strel ter so nato pričeli prodirati dalje proti kitajskemu zidu.

Governor province Džehola in vrhovni poveljnik, kitajske armade, general Tang Yu-lin, je pobegnil. Kitajski vojaki so se razpršili v divjem begu. Prebivalci mesta so zapustili mesto in odnesli s seboj, kar so mogli nositi.

Glavno mesto Džehola je padlo vsled izdajstva generala Tanga.

Maršal Čang Hsiao-liang naznana, da šteje kitajska armada v Kupei prelazu med Peipingom in Čengte 20.000 vojakov, ki ustrelje vsakega, ki skuša brez uradnega dovoljenja iti preko prelaza. Maršal Čang pravi, da vsled kitajskega umikanja Peiping se ni v nevarnosti.

Vojaški krogi domnevajo, da se bodo boji nadaljevali južno od Linnyuan, Pingčuan, Langan in Samaošan.

Vojaški svet v Peipingu je izdal povelje za aretacijo Tanga. Njegovo bivališče ni znano, toda domnevajo, da se nahaja v Lwanpingšanu, zapadno od Čangte izven kitajskega zidu. Prvotno naznaniilo o položaju v Džeholu je prišlo, ko je bilo sporočeno, da je general Tang naročil 242 vojaških tovornih avtomobilov in je skušal svoje stvari poslati v Peiping.

Straža maršala Čanga na Kupei prelazu je avtomobile ustavila in jih prisilila, da so se vrnili v Čengte.

Vzelo je samo enajst dni, da so Japoneci zasedli Džehol. Sedaj bodo še pregnali ostanek kitajske armade iz province onstran kitajskega zidu. Vsled tega bodo morali Japoneci prodirati dalje od glavnega mesta do kitajskega zidu, ki bo južna meja Mančukuo države, kateri bo priključil Džehol.

Čez zid Japoneci ne bodo šli. Neki japonski general je rekel:

— Čez kitajski zid ne bomo šli, razun če smo k temu primorani zaradi varstva Japoncev v Peipingu in Tientsinu. Ako Kitajci ne bodo ogrožali njihovega življenja, je ta spor za nas končan.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Trezorier
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays	
Na celo leto velja za Ameriko in	\$7.00
Kanado	\$6.00
Na pol leta	\$3.50
Na četrt leta	\$1.50
Subscription Yearly \$6.00	

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.
Dopolni brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

PRESEDNIK ROOSEVELT

V soboto je bil inavguriran Franklin D. Roosevelt kot dvaintridesni predsednik Združenih držav.

Z njim je prišla demokratska stranka zopet na površje.

Leta 1912 se je demokratu Wilsonu posrečilo zmaga, ker je nastal razkol v republikanski stranki.

Republikanec Taft in Roosevelt sta se borila za prvenstvo. Kjer se pa dva prepirata, ima tretji dobiček.

V drugem letu Wilsonove administracije je izbruhnila svetovna vojna.

Wilson je bil štiri leta v uradu, je vnovič kandidiral in je bil tudi izvoljen. Deloma vsled obljube, da ne bo zapletel Ameriko v vojno, deloma pa zato, ker je bil ameriški narod mnenja, da sredi deroče reke ni varno menjavati vprege.

Svetovna vojna je zahtevala silne žrtve in povzročila ogromne stroške.

Svet je žrtve deloma prebolel, stroške je pa začel plačevati leta 1929.

Terjatve so tako strašne, da narodi omagujejo pod njimi in jim preči pogin.

Wilsonu je sledil republikanec Harding, ki je bil precej žalostna postava v amerškem javnem življenju. Smrt ga je prehitela, predno je doslužil.

Tedanji podpredsednik Coolidge je avtomatično postal predsednik Združenih držav. Leta 1924 je kandidiral in je bil izvoljen.

Njegova doba je bila doba največje navidezne prosperitete.

Povojna pijanost je dosegala svoj višek in ga je dosegla v drugem letu Hooverove administracije.

Tedaj se je ameriški narod iztreznil.

Blesteče sanj so se razbihnile; konec je bilo sladke omame.

Hoover je postal predsednik, ko se je Amerika potapljala v razkošju, ko je bilo vsepovsod na kupe papirnih vrednot, ki so bile pa seveda le papirne v pravem pomenu besede.

Jesen leta 1929 je zagrmelo.

Preko noči so postali "bogatinji" reveži; reveži, kolikor jih je bilo, so bili pa pahnjeni še v večjo revščino.

Mizerija traja in ji ni videti konca.

V tej dobi splošne razrvanosti, obupa in apatije je prevzel državne vaje Franklin Delano Roosevelt.

Težavne naloge se je lotil.

Če ji bo kos, bo rešil Ameriko in ves svet.

In zgodovina se ga bo spominjala kot največjega moža vseh časov.

LEPOTICA NA LEPTICO

Medsebojna ljubosumnost lepotic je bila vedno velika. Lepotica smatra navzvenost druge lepotic čisto za žalitev. In če je še dobre volje, če je malo pogledala v kozareček, ima lahko tako srečanje slabe posledice, kakor se je zgodilo s filmsko zvezdo Lily Damito. V kazinu Havane na Kubi je srečala drugo zvezdo, varijetno igralko Minio Pearsonovo, ki nastopa v Ziegfeld-Follies. Damita je sedela pri eni mizi z milijonarjem Sidneyem Smithom in Pearsonova je sedla kar k njeni mizi, ker ni bilo drugega prostora. To je pa smatrala Lily Damita za izzivanje najbrž že na svojega kavalirja, ki je upregovoril nekaj prijaznih besed, tudi z varijetno zvezdo, čeprav je sedel pri mizi s filmsko zvezdo.

Uboji milijonar je bil kakor polna luna med dvema zvezdoma. Na-

enkrat je pa filmska zvezda energično mrknila in ko ji je začelo vedenje Pearsonove presedati, je pograbila sampanjsko steklenico in jo tresčila ob tla. Potem sta se začeli obe zvezdi prepirati, beseda je dala besedo in končno sta stopili v akcijo krozniki, steklenice in kozarci. Ljubosumni lepotic sta se začeli obmetavati tako srdito, da ju niso mogli pomiriti. Končno sta se spopadli celo s pestmi in spopad bi bil nedvomno senzacija dneva, če bi ga bili poprej napovedali v listih in pobirali vstopnino v prid brezposelnim. Tako je pa prihitela samo policija in prišla je baš v trenutku, ko je film zmagal nad varijetjem, tako da je Damita strgala obliko s Pearsonove. Lepo in temperamentno zmagovalko so za prihi, bitka bo pa imela oploj pred sodiščem.

DELO ZA BLAGO

Značilno gibanje za samopomoč se je pojavilo med nazaposleni v nekaterih pokrajinah Združenih držav. Najstarejši način kupčevanja je bila izmenjava (barter): blago za blago, delo za blago — torej brez posredovanja denarja. To gibanje se poprijema tega najstarejšega načina trgovanja, da tako rešuje v dotičnem raju sistem distribucije iz popolnega poloma. V nekaterih krajih se za namenja blaga ali dela izpopolnjuje z nakaznicami, ki služijo mestu gotovine pri temu kupčevanju v zamenjo.

Po cenitvi znanega ameriškega ekonomista Stuarta Chase, se je kar pol milijona ljudi, voljnih dela in nevoljnih prosjačenja, lotilo tega orožja proti bedi.

Večina raznih načinov trgovanja v zamenjo je nastala kar od sebe iz malih kupcij. Na primer: nekdo, ki je imel več krompirja, kot ga je potreboval, je našel koristno zamenjati nekaj tega krompirja s piščanci ali poplačati s krompirjem rokodelca, ki mu je popravil hlev. Ko je več ljudi sprejelo ta način trgovanja, se je našlo, da držanje računov o raznih zamenjavah je bilo preveč komplicirano in uvedlo so se na kaznice (košček papirja, v katerem je navedena vrednost storjenega dela ali zamenjane blaga) mesto papirnatega denarja. Tako je bilo zaključeno mnogo kupcij zlasti na Zapadu. Celo rudniki, mlinci in tovarne so se tako kupile, da se zagotovi stalen prebitek blaga za potrebe zamenjalnih skladišč. Ta spretnost, da se blago prodneira, je življenjske važnosti za vsako zamenjalno združenje. Preskrbuje delo za svoje člane in blago take vrednosti, da se lahko zamenja za živež, oblačila in stanarino, s katero se učlanjeni delavci plačujejo za svoje delo.

Na primer, v mestu Minneapolis združeno, Organized Unemployed, Inc., deluje že od jeseni in je namrečeno v nekem praznem šolskem poslopiju in v bližnjem skladišču. Ima oddelek za zamenjavo, prodajalnice na drobno, čevljarno, gostilno, tovarno za oblačila, tovarno kislega zelja in oddelek za konzerve. Sadržje in zelenjave se konservirajo in držijo v skladišču za hrano članov po zimski. Surovine se nabavljajo potom kupčevanja v zamenjo, sadje in zelenjava pa se dobivajo od farmerjev v plačilo za delo članov. Drva za kurjavo se dobivajo v zamenjo za delo članov, ki sekajo drva za farmerje.

Ta organizacija je že izdala nakaznice za \$20.000. Ima svojo "banko", kjer se nakaznice hranijo in manipulirajo z isto skrbnostjo kot denar. Nekateri prodajalnice v Minneapolis sprejemajo te nakaznice kot plačilo za blago po njihovi nominalni vrednosti in potem rabijo te nakaznice, da kupijo blago od organizacije, ki ga prodneira.

Na tak način več kot 4000 družin je dobilo delnega posla in nakaznice jim omogočajo, da se preživijo brez stalnega zaslužka ali denarja in brez pomoči dobrodelstva. Celo je res, da onih, ki dobivajo javno podporo, se ne sprejema v organizacijo. Obrat poslovanja organizacije nezaposlenec znaša dostikrat po \$5000 na dan.

Še bolj obširno je delovanje združenja Natural Development Association v Salt Lake City, ki je približno leto staro. To združenje ima sedem podružnic v državah Utah, pet v Idaho in druge v Californiji in Arizoni ter služi 10.000 družinam. Obratuje brivnico, krojačnico in usnjarno, pa tudi nekatere zapuščene premočkovnike. Od svoje podružnice v Oakland, California dobiva ribe in sadje.

Približno 40.000 ljudi v Colorado pomaga si na enak način potom Unemployed Citizens League, le da se tam ne rabijo nakaznice (scripts), ker to je prepovedano v tej državi. Vse to gibanje samopomoči se razširja napram Vzhodu.

Mesto New York ima razne zamenjalnice pod vodstvom Emergency Exchange Association (52 Vanderbilt Avenue), prostovoljnega združenja ekonomistov, in industrijskih inženirjev in drugih, ki so mnenja, da se sistem zamenjave daje vpeljati v raznih sosesčnih velenost. Člani se obvezujejo delati za blago in pol dneva dela na teden v plačilo članarine. Te služijo za poravnavo pisarniških stroškov. Gotovina ne igra nikake vloge. Ali je delo v zamenjo za blago, oblačilo in druge potrebščine, ako ta načrt uspe.

Eden izmed najbolj zanimivih načrtov zamenjave je bil razvit od vseučilišča Antioch College v Ohio, kjer dijaki v plačilo za svoje stroške delajo pol dneva na dan. Šola ima razne industrije, kot tiskarno, bronaste umetnine in laboratorij za trgovske raziskave. Začasno je produkcijski oddelek šole imel potežkoče pri razpečavi svojih produktov. Zato je zaposlila dijake v produkciji blaga, ki se lahko zamenjava za druge potrebščine šole.

To je dovedlo do ustanovitve zamenjalnice Midwest Exchange. Razne industrije so bile povabljene v članstvo, med njimi produkcija živeža, mlečnih produktov, barvil, avtomobilskih obročev itd. Da navedemo tipično navadno kupčijo: član tega združenja, ki ima mlekarino in kokošjerejo, je doposlal šoli jajca, maslo in mleko. V zamenjavo je sprejel delo dijakov, tiskovine in šolnino za hčer. V drugem slučaju je šolska bronasta livarna izvršila neko delo za tovarno avtomobilskih obročev. V plačilo je livarna dobila obročje. Prebitek obročev je šola zamenjala za barvila, delo in druge stvari.

Vodilni ljudje v tem gibanju ne pretiravajo njegove gospodarske važnosti. Ne pričaujejo, da je v njem rešitev velikih gospodarskih vprašanj, ki so nad nami. Ali verujejo, da združevanje nezaposlenih delavcev, nezaposlenega materiala in nezaposlenih masin tvorijo važno samopomoč pod umenim vodstvom, prinaša pomoč in vzdržuje moralo v časih demoralizirajoče nezaposlenosti.

FLIS.

OGLASI NAJ SE

v uradništvu tega lista Miss Neža Fritz, ker imamo za njo pismo od bratrance Vidica iz Denver, Colo (2x 4&6)

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

METROPOLITAN
TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 W. 18th St., New York, N. Y.

Dopisi.

Barberton, Ohio.

Tem potom se naznanja članom in članicam Slovenskega Samostojnega Društva "Domovina", da se vrši naša prihodnja seja dne 12. marca t. l. v naši dvorani v gornjih prostorih. Ker bo to ena najvažnejših sej, kar smo jih pri našem društvu še do danes imeli, se vam bratsko naznanja, da pridete vsi člani in članice če vam je le mogoče, ker imamo nekaj važnih točk za reševati v korist našega društva.

Upam, da boste to moje naznailo vpoštevali.

Na svidenje dne 12. marca ob 2. uri popoldne v dvorani društva "Domovina".
Sobratiski pozdrav!

John Ujčič, predsednik.

Porterville, Cal.

Dne 20. februarja je v Springville Sanitarium umrl George Jakša iz okolice Coconino, Kings County. Kakor sem že svojčasno dvakrat obširno poročal o tem v Glas Naroda, je mlad fant več let bolehal na tuberkulozi. On je večkrat zapustil to bolnišnico, ker mislil je, da je boljši, pa se je moral zopet povrniti, ker doma mu niso mogli pomagati. Podlegel je jetiki, navzlie najboljši zdravniški postrežbi.

Pokojni Jakša je bil rojen v Californiji, star 25 let, zapuščal staršev, enega brata in sestro. Njegov oče, Janez Jakša, je bil rojen v semički fari. Moje sožalje prizadeti družini!

Californijsko gorovje je letošnjo zimo pokril velik sneg, ponekod do 10 čevljev na debelo. Največ je trpela divjačina. Ljundje so videli črede sestradanih srnjakov po 40 do 80 glav v eni skupini, od katerih jih je nedvomno mnogo od glada poginilo.

Prizadeto je letovišče Camp Nelson, ležeče visoko v gorah. Sneg je te koče in hiše do streh zametal, da so se podrele, ker ni bilo pomoči, da bi sneg odmetali. Hudega uraza nismo letos imeli, sicer pa je vreme precej hladno vsled obilnega snega po gorah, ki zadržuje spomladno rast. V navadnem letu je sadno drevje v tem času bilo v cvetju, letos pa je najmanj za dva ali tri tedne zakasnelo.

J. R. Simonich.

Prehlad je odpravila
s ceninim zdravilom

"Moj triletni sin se je hudo prehladil. Namazala sem ga s Pain-Expeller in olivnim oljem po prsih in po hrbtu. Prihodnje jutro je prehlad izginil. Anchor Pain-Expeller poročam kot najcenneje in najbolje zdravilo zoper prehlade, vnetje mišice, okorele sklepe in boleče noge."

Travis, Staten Island.

PAIN-EXPELLER

KJE SE NAHAJA John Knafelj, doma iz vasi Grahovo pri Cerklju? — Prosim cenjene rojake v Združenih državah, če je kateremu znan njegov naslov, da mi ga sporoči, za kar mu bom hvaležen. Če pa sam čita ta oglas, naj se javi bratotu Antonu in Joe na naslov: Anton Knafelj, Box 1494, Timmins, Ont., Canada. (3x 4.6&7)

ROOSEVELTOVA ŽENA O VZGOJI OTROK

Ana Eleanor Rooseveltova je zelo inteligentna in pametna žena. Njeni nazori so zdravi, njene sodbe pravilne. Prvotno je bila učiteljica in spadala je med tiste, ki niso samo poklicane, temveč tudi izvoljene za vzgojiteljice. O tem prica tudi njena razprava "Kako vzgajati naše hčerke", objavljena te dni v londonskih "Times".

Proti staremu načelu, da se da upogniti samo mlado drevesce, je Rooseveltova mnenja, da niti otrok ne smemo siliti, da bi delal karkoli, kar se jim instinktivno upira, čeprav bi šlo za koristne in dobre stvari. Otroke moramo počasi navajati, da premagajo svoj odpor. Stari nazori o brezpoznojni pokošni staršem in starejšim ljudem zdaj niso več dobri. Prisiljena disciplina nima prave vrednosti. Mladini ne smemo vtepati zunanje discipline, pač pa jo je treba navajati v notranjo samodisciplino in se po tem ravnanju. Nič ne de, če dela mlada duša napake, saj se na napakah otrok najbolj uči. Mlada dekleta zdaj ne smejo pozabljati niti na sport, kajti moderna doba zahteva utrjene, zdrave ljudi. Telesno zdrave ljudi. Telesno zdrave je eno glavnih pogojev uspeha v življenju.

Dekle naj naveže stike s čim večjim številom ljudi vseh stanov in starosti, kajti samo tako si lahko ustvari pravo sliko o svetu in ljudem, samo tako bo vedelo, komu smo zaupati in koga se mora izogibati. Večja svoboda, ki jo uživa zdaj mladina, spravi dekleta čisto v položaj, ko mora samo odločati. V takih primerih bo gotovo ravnala prav, če so ji nudili starši dovolj prilike opazovati življenje in seznaniti se z njim. Velika napaka mater je bila doslej, da so hotele svoje hčerke oblikovati po svoji podobi, namestu da bi jim priznale pravico do svobodnega razvoja. Moderna mati mora biti svoji hčerki prijateljica, ki ji je bila do 15. leta mati. In prijateljica ji mora ostati do smrti.

Na pot v življenje lahko da pametna mati hčerki samo en nauk, in sicer: "Ne boj se nikoli storiti, kar smatraš za pravilno, pa čeprav nasprotuje vsem tradicijam in predsodkom. Nikoli pa ne stori ničesar takega, česar bi se morala sramovati."

ČLOVEŠKE KRESNICE

Pariski motorni promet zahteva toliko življenj, da so nujno potrebne nove izdatnejše odredbe za varnost pešcev. Zdjaj preizkušajo policija novi izumi, ki ga bo takaj vpeljala, če se bo obnesel. Pešci bodo nosili na vsaki roki nad komolecem posebno obvezo. Če bo kdo zapustil varni hodnik in odkorakal čez ulico, mora takoj pritisniti stikalo v žepu; s tem bo prižgal signalno žarnico na levem rokavu. Ko pa bo prišel do polovice ceste, mora drugič stisniti stikalo. Prva lučka bo ugasnila, in namesto nje bo vzplamtela druga na desnem rokavu. Na ta način bodo avtomobilisti tudi v temi vedeli za pešca in kam gre. Drugi izumitelj je predložil čevlje z debelimi steklenimi petami, kjer so skrite rdeče žarnice. Slednje se prižgejo, kakor hitro odkoraka pešec na nasprotno stran ulice. Na ta način bodo videli šoferji, kako ubirajo pešci "not pod noge".

Peter Zgaga

ŽENSKA GOVORICA.

Nekoč je rekel pisatelj, da je najtežje opisati morje, ker je tako ogromno.

Nekaj podobnega je z žensko govorico.

Kdo naj bi povedal in opisal vse tisto, kar ženske govorijo.

Tega ni zmožen noben pisatelj, in kdorkoli se je lotil tega predmeta, je žalostno pogorel.

Preobširna je namreč ženska govorica, da bi jo mogel človek opisati.

Morje je ponižna lužica napram nji.

Lahko se pa pove, o čem ženske najraje govorijo, katera beseda jim je najljubša, oziroma katere besede se najraje poslužujejo.

Ta beseda je "zakaj".

Besedica "zakaj" je vprašalnik, in torej že samosebi razodeva žensko naravo.

Ko začne fant lažiti za dekletom, ga najprej osorno vpraša: — Zakaj pa hodiš za menoj?

Fant pa ponavlja ne zna lagati, in pravi, da zato, ker jo ima rad.

To ji je neznansko všeč, toda njeni radovednosti ni zadosteno.

Takoj ga namreč vpraša: — Zakaj me pa imaš rad?

Ko ji pove, da zato in zato ter jo objame in poljubi, reče: — Zakaj me pa vedno poljubuješ? — dasi jo je poljubil le enkrat samkrat.

To vprašanje mu mora dati pogum za nadaljne poljube.

Če je pri prihodnjih sestankih takoj ne poljubi, ga že vpraša iz zivalno: — Zakaj me pa ne poljubuješ? Ali si jezen name? Zakaj?

Navada je, da fant kupi dekletu kako malenkost, še predno ji natakne zaročni prstan na prst.

Kak šopek, škatljo bombonov ali kaj podobnega.

Ona je navidez ogorčena in pravi:

— Zakaj pa mešš ponepotrebnem denar stran? Zakaj bi zapravljaj? Sparaj raje!

Ako ji pa nobene stvari ne kupi, pravi vsa solzna:

— Zakaj pa drugi fantje dekletom vse sorte kupujejo, ti pa meni nikdar nič ne kupiš?

Ko znanstvo napreduje in se fant prepriča, da rdečica na njenih ustnicah in ličih ni popolnoma pristna, ampak, da je precej apotekarske vmes, ga ogroščena zavrne:

— Zakaj bi bila pa ravno jaz izjema? Zakaj si pa druge barvajo ustnice in lica?

Ako se iz znanstva izcim poroka, in ga že v medenih tednih mine veselje do njene kuharske umetnosti, neprestano dreza vanj, reče:

— Zakaj pa ne ješ? Zakaj sem pa cel dan kuhala, da ne ješ?

Če se ji v poznejšem času kaka jed posreči in če je močiček lačen, ga takoj zavrne:

— Zakaj pa hlastaš ko prase? Le glej, da se kroznika ne pogoltnes.

Ako se v poznejših letih zakon vrne zvečer ves izmučen domov, ga pozdravi z vprašanjem:

— Zakaj pa toliko garaš? In če garaš, zakaj pa več ne zaslužiš? Zakaj pa drugi več zaslužijo pa deskrat manj delajo ko ti?

Ako je prav posebno razpoložena, pa pravi:

— No, zakaj pa zdaj nikdar več ne rečeš, da me imaš rad?

Včas si me hotel od same ljubezni kar pojesti, zakaj si pa zdaj oledenel? Zakaj pa nisi kak druge vzal? Kaka druga bi bila boljša, kaj ne?

Ako ji začne pripovedovati, da bi se lahko bogato poročil, če bi se hotel, ga takoj zavrne:

— Zakaj mi pripoveduješ te neumnosti?

In tako se "zakaj" vrsti za "zakajem" brez konca in kraja, dokler je ne najde nekega dne, ko joka in ihti pri mizi.

Topot se on posluži njene pri ljubljenec besede in jo vpraša:

— Zakaj pa jočeš?

Ona bruhne v strašen jok in med jokom izjeclja vprašanje, ki je v zakonu takorekoč na dnevnem redu:

— Oh, zakaj sem te vendar vzela?

On nekoliko pomisli, nato pa globoko vzdihne rekoč:

— Ja, zakaj, zakaj sem te vzela?

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

SLEPA LJUBEZEN

V starinski vasi se je zgodila slepa ljubezen, a resnična zgodba.

Mežnar Tone je vestno in brezhilno vršil svojo službo in nihče mu ni mogel očitati niti enega greha. Se to so mu odpustili, če je kdaj zalezel v kako gostilno in si morda privoščil šilce žganja preveč. Z vsakim župnikom in kaplanom se je dobro razumel in ni ugovarjal, tudi če je moral zvoniti samonosen in če je moral v deževni temni noči visoko v hribe z župnišom in se je vrnil utrujen in žejen sele proti jutru.

Mežnar Tone ni imel posebnih prijateljev, pa tudi ne posebnih sovražnikov. Hodil je svoja pota in bil zaprt vase. Nekateri so trdili, da je temu kriva služba, drugi pa so spet rekli, da so to njegove namišljene muhe. Vendar, ko je pobiral boro, so mu dajali vrhane mernike pšenice, izbran krompir in nagito repo. Dobre ženske se mu pa stisnile na skrivaj pošten kos mesa ali pa rejeno klobaso.

"Mama, Bogonaj, ne bom Vas pozabil," se je mugal Tone in pobasal dobroto v torbo.

Vsa vas je bila prepričana, da se Tone nikdar ne oženi. Takim sumljivim znakov ni nikdar kazal in se je deket kar izogibal in se je vselej namrdnil, kadar ga je kakšna ogovorila.

"Tone je okleian," so šepetale ženske, ko so odhajale od maše.

"Mene je kar mraz stresel," je zmajevala staričkava ženljara.

"Saj ta človek ni za zakon. Saj se se za-mez-jati ne zna," je drobila Fortunčka, zavaljena in zapita ženska, ki je premala vse ljudi v okolici, o vsakem pa vedela samo slabo. Vendar Tonetu ni upala očitati kakih grehov, vsaj glasno ne, čeprav jih je imela že na jeziku.

"Le kakšna je onezava nevesta Spela?" je bila radovedna ženljara.

"Ali je ne poznate?" je hitela Fortunčka.

"Res je ne poznate?"

"E, kozo, klepetavo in jezno, rito balše je in če jo vzame, jo vzame iz usmiljenja. Paradiža pa z njo ne do dobil, to jaz rečem. Poznam njeno hišo in njene stare. Vsi so po eni meri in enemu kopitu. Nje prida niso!" se je razklepetala Fortunčka in obraz ji je bil še bolj zarpel in oči so ji bile kar mokre.

Tistega dne je vsa vas govorila samo o Tonetu in njegovi nevesti.

Tone pa je sedel pri Peku v gostilni in praznil šilce in si v duhu ustvarjal zakonski paradiz in pestoval drobne otročičke. In kar mlo se mu je storilo, ko se je spomnil, da je tolikokrat zlasal nepridipravo otroke, ki so se podili po pokopališču, tekali pa cerkvi, metali kamenje čez cerkveno streho in plezali po obzidju. Sklenil je, da jih bo odlej samo pokaral, nikdar več ne tepel, da se ne pregreši nad svojim otrokom, ki mu ga bo Bog prav gotovo dal. Samo se mu je smejala, ko je izpraznil šesto šilce in začuden so ga pogledali bližnji gosti.

"Tone, še enega zvrni, bom jaz dal zanj," se je ponudil Ratink.

"Nak, tisto pa ne! Danes bom jaz dal zanj. Ratink, pij!" se je široko razkorajil Tone in se hripavo zasmeljal, da je v gostilni zahreščalo.

"Pek, pel litra češnjeve. Na moje in na moje neveste zdravje. Da boš vedel ne bom več sam, tudi zame je Bog ženo ustvaril. Tako je!" je govoril Tone in bil ga je smeh in bila ga je medena dobra volja.

"Prav imaš, Tone," so mu pri-trjevali gostje in dobro jim je delo, ko je Tone le še in še naročal.

"Pa kaj te je uscipnilo, da se si namenil obahiti?" je podražil Ratink.

"Kaj pa je tebe, da se si že zdavnaj? Viš, dolgeas mi je samemu in kar strah me je včasih v bajti. Človeku ni dobro biti samemu je resnica. Pa kaj bi tisto, bom brez gos-podnje je kot suknja brez podlo-ge, čevlji brez podplatov, he, he, he," se je zarežal Tone in sreb-al iz svojega šilca.

Ko je bila Tonetova poroka, je bila cerkev nabito polna. Iz vse afere so se nabrali radovedneži, — največ je bilo pa seveda žensk. — Tonetu se je to silno imenitno zdelo in kar mladosten je bil v novi črni obleki in sladko mu je bilo pri duši, ko se je zagledal v sramežljivo nevesto.

Svatba je bila bučna in je trajala dva dni, kot se je za Toneta spodobilo. Tone je plesal, da je svate kar podpiral in mehko se je nagibal k svoji ženi, ki od sreče ni mogla do besede. Na skednju so posebej plesali vaški fantje in Tone

jim je dal kar dva škafa vina, da so si gasili žejo na njegovo zdravje. Ob dveh ponoči so se pa stekli in Tone je razžaljen zaprl skedenj. "Vina sem jim dal, grdamsem, s kajfežem bi jih bil moral nagnati, s drogo," je rečel sam vase in še med svati in ob ženi se ni mogel otresti slabe volje.

Tako se je Tone poročil in vsi so rekli, da je v zakonu srečen in da je kot zakonski mož kar zgleden. Mežnaril je kot mežnaril prej, le tu in tam je zvrnil tudi kako šilce, saj je to navado prinesel v zakon in mu žena najbrž tudi zamerila ni. Nikoli mu ni prepovedala, da ne sme k Peku. Še celo bodrila ga je včasih, ko je okleval: "E, za kaj razjo si ga pa le privoščil, saj ga zaslužiš."

"Pa ti bo dolgeas," se je lomil Tone, vendar mu je pa dobro delo, da odhaja v gostilno s polnim do-vojenjem žene. Neredno mu je bilo, če bi ga hodila žena iz gostilne po-dit, kot se je godilo Jorgi, ki se v hišo ni mogel ob takih prilikah.

Čez leto dni je dobil sinčka. Pri kstu so mu dali ime Tone, in Tone je bil najšrečnejši oče na svetu. Objemal je ženo, stiskal k sebi otroka in bezal po vasi ter povsod pripovedoval, kako krepkega otroka je dobil in kako dobra je otrokova mati.

Otrok se je čudežno razvijal. — Kot konoplja je rasel, s šestimi meseci je cucelj pregrizel, povojje raztrgal, z devetimi meseci je shodil, nato pa že lovil besede in jia po svoji bistroumnosti prekrjal. Prekajen mu špehu je rekel pre-blažen špeh, politanki je rekel po-litanka, palčinki pišulinka, rad te imam mu je bilo predelgo in si je sam ustvaril glagol: radim te in sploh kazal izredno jezikovne zmožnosti.

"Tako je učen, da ga še jaz ne razumem, ko vendar latinske mo-litve znam," se je hvalil Tone in je bil prepričan, da sin postane profesor, minister pa najmanj.

In je Tone popolnoma pozabil, da je oženjen. Samo na sina je mi-slil in samo o sinu je sanjal. Še v cerkvi ga je zmotilo in je pri mi-slih na sina pozabil prižgati svečo; namesto zelenega plašča je izvel-kele belega, škropilnik je zamenjal s kadilnico in uganjal same take ne-rodnosti. Župnik ga zato ni karal, ker je poznal njegovo ljubezen do otroka in jo celo sam blagosloviljal.

Toda zgodbi se: kar ti je najboj pri sre, se ti radi izneveri, saj je sreča opoteča.

Seveda, kdor v sreči živi, na ta-ke stvari ne pomisli in se ne na-deja, da bi se mu utegnile izmuzniti.

Bilo je tistega leta, ko so ljudje kar cepali od španske in je po šest, sedem bolnikov ležalo kar v eni hiši in jih je kar v eni hiši pomrlo po deset.

"Pazi na otroka!" je velel To-ne svoji ženi. "Ljudje mrjjo!" In

(Nadaljevanje na 4. strani.)

NAJBOGATEJŠI MOŽ ŠPAN-SKE POD KLJUČEM

Največji španski gospodarski koncern ima zdaj svojo centralo v madridski jetnišnici. To je treba razumeti doslovno, kajti lastnik koecrna vodi svoje posle iz ječe. Mož v tem čudnem položaju je don Juan March, najbogatejši španski trgovec, ki sedi že od 15. junija lanskega leta v takozva-nem vzornem zaporu v Madridu. Aretiran je bil, ker je na sumu, da si je pridobil tobačni monopol za španski Maroko pod diktaturo Primo de Rievere z nezakonitimi sredstvi.

March je tudi španski poslanec. Že nekaj mesecev pred njegovo aretacijo so pa govorili, da je njegova navzočnost v parlamentu nezdržljiva z ugledom te korp-oracije in tik pred aretacijo so nje-govo imuniteto gladko razvelja-vili. Od takrat sedi March v za-poru, ne da bi ga postavili pred sodnike. Mož je zastopal v parla-mentu otoke Balears. Že sedem mesecev vodi številna podjetja svojega koncerna iz jetniške celice. March ima največjo banko v Palmi na otoku Majorka. Njega-va je parobrodna družba, ki vzdr-žuje z devetimi motornimi ladja-mi promet med Iberiskim polo-kom in Malorko. Menorko. Ibizo in Kanarskimi otoki. Polg tega je March gospodar mnogih velikih podjetij, je veleposelnik, ima ve-like tobačne tovarne, v Madridu več listov, pri drugih je pa tudi udeležen kot delničar.

Čas, ki mu je odmerjen v ječi za sprejemanje gostov, porabi za poslovne pomenke s poslovdji svojih podjetij. Sprejema njihova poročila, pregleduje bilance, pod-pisuje pogodbe, skratka, vodi svo-je posle naprej, kakor bi ne sedel v zaporu, temveč v svoji pisarni v Palmi ali v Madridu. Nima pa priložnosti, da bi osebo pregle-doval in nadziral svoja podjetja.

Kako dolgo bo ta najbogatejši mož Španije še sedel v zaporu, ne ve nihče povedati. Dokler ostane na krmilu sedanja vlada, zlasti pa ministra Prieto in Carner, ima March malo upanja na svobodo.

Carner je dejal o njem v parla-mentu, da je zagrizen sovražnik republike in da uniči on republi-ko ali pa republika njega. To je izjavil še pred Marchovo areta-cijo. Po tej izjavi se je March bra-nil v parlamentu, toda njegova imuniteta je bila kljub temu raz-veljavljena. Nedavno je poslanec radikalne stranke Zinero izjavil, da smatra Marcha za nedolžnega in da zato odlaga svoje mesto v preiskovalni komisiji, ki vodi preiskavo proti njemu. Namestu da bi mu pomagal, mu je pa s tem le škodoval, ker so jetnika zdaj strožje zadržali.

Zanimivo je, da si madridski Marchov list "Informacione" ne upa nastopiti v gospodarsko ob-rambo, ker dobro ve, da bi ško-dovalo listu in Marchu, če bi o tej aferi sploh kaj pisalo.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zdra-nih državah.

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

ROMAN

82

Norbert in njegova žena sta živela tu pod skupno streho kot tujea. Često je minilo več tednov, ne da bi se videla. Če sta si imela kaj sporočiti, sta storila to pismeno.

Grad L... je bil imenitno izbran. Vojvodinja je bila navezana v njem samo na svojega moža. Pomoči ni mogla pričakovati od nikogar. Njen oče, grof de Puymandour, je bil že v grobu, ob volitvah se je preveč razburjal pa ga je zadela srčna kap.

Kaj se je zgodilo, ko je vojvodinja poro-dila?

Tajna je bila dobro ohranjena. Samo li-stek, na katerem je bilo z drhtečo roko ne-srečne matere napisano: "Usmilite se me, vrnite mi mojega otročička!" je pričal o grozni borbi, ki je gotovo sledila porodu.

Sluga Jean je odnesel dete vojvodinje de Champdoce v vendonsko najdenišnico. — Otrok, ki je bil krščen na ime Anne Rene Goutran de Dompair, markiz de Champdoce, je bil sin uboga dekleta iz okolice Mon-toire, ki se je pisala Fougereuse.

XIX.

Tu je pa bilo naenkrat konec Mascaro-tovega rokopisa.

Paul Violaine je položil zvezek na mizo in vprašal presenečeno:

— In to je vse?

Bil je pa že skrajni čas, da je sledil ko-nec, kajti glas mu je že odpovedal službo.

Čeprav je čital hitro, je rabil dobrih šest ur, da je prečital to dolgo in žalostno zgod-bo blaznosti in zločinov slavnega r o d u Champdoce.

Mascarot je poslušal z očividnim zadovolj-stvom avtorja, ki zre ponosno na svoje delo.

Dr. Hortebize je začudeno vzkliknil:

— Zdaj pa že razumem grozo Diane de Mussidan! A jaz sem te dolžil, da nisi dovolj previden, dragi Baptistine!... Da, prav praviš kdor ima tako orožje v rokah, lahko vse doseže... Gospa de Mussidan bo dala svojo hčerko tistemu ki ga izberemo mi...

Toda Mascarot ni imel časa zadrževati se s tem neznatnim uspehom.

— To še ni vse, — je nadaljeval. — Vse nerazumljivo mi je pojasnil oče te intrige Dauman...

— Prezident?... Kaj je še živ?

— Seveda je. In on je na naši strani. Ni sicer več mlad, malo sključen je že, noge vla-či za seboj, vid mu peša, toda možgane ima še zdrave. Vse podrobnosti dvoboja in smrti junaškega Georgea de Croisenoisa mi je pa skoraj narekovala Karolina Schimel. Ne-srečnica jo je res nameravala mahitati za so-rodnikom v Ameriko... Toda prispela je sa-mo do Havra. Lepa postava in namazan je-zik mladega mornarja, ki se je z njim sezna-nila v pristanišču, so takoj izpremenili njen sklep. Dokler je bilo kaj denarja, ki ji ga je bil dal Jean, je bil mornar najljubeznevej-si fant na svetu... Z zadnim tisočakom la-ko-koverne Karoline je pa brez sledu izginil. Karolino je pahnila lastna neprevidnost v bedo, vrnila se je v Pariz, kjer je gladova-la... Nazadnje se je zatekla k vojvodi de Champdoce... Vojvoda se je dobro zavedal nevarnosti, ki mu je pretila z njenim povrat-kom, pomagal ji je in si prizadeval preskr-beti ji službo. Toda Karolinino slabó vedenje je prekrizalo vse njegove račune. Končno se je vojvoda udal v svojo usodo in Karolinino izsiljevanje se je ponavljalo skoraj vsak dan. Zdaj živi Karolina zelo neredno. Grize jo vest, nekaj časa dela, potem pa pohajkuje ali pa pusti vse in jo mahne v palačo Champ-doceov po denar. Kljub temu je pa ves čas držala svojo prisego in da ni pijanka, dvo-mim, da bi se bilo Tantainu posrečilo spravi-ti kaj iz nje.

— Zdaj vam pa moram povedati konec zgodbe, ki vam jo je Paul prav kar prečital, — je pripomnil Mascarot. — Je preprost in žalosten.

Vojvoda in vojvodinja sta bila mlada, ob-dana s knežjim razkošjem, toda njuno živ-

ljenje je bilo uničeno, vse je bilo mrtvo. — Dom je bil obema pravi pekel; prizadevala sta si pa ohraniti harmonijo vsaj na zunaj in to je šlo večinoma gladko.

Vojvodinja se je pečala z dobrotelnostjo. Vojvoda je pa iskal utehe v delu in ko je iz-polnil svojo izobrazbo, je zavzel v družbi od-lično mesto.

— Kaj pa Diana de Mussidan? — je vprašal Catenae.

— Saj baš to sem vam hotel povedati. Ta ženska bi se ne bila čutila maščevane, če bi ne bil Norbert zvedel, da se mora samo nji zahvaliti za vso svojo nesrečo. Po povratku iz Italije je nekega dne Norbertu vse pri-znala.

Da, drznila si je povedati mu naravnost v obraz, da je ona pognala vojvodinjo v Croi-senoisovo naročje; povedala mu je, da mu je ona pisala tisto usodno pismo, čim je zvede-la, da se nameravata vojvodinja in de Croi-senois sestati.

— In je ni ubil? — je vzkliknil Hortebize.

— Nobenega lasu ni skrivil na njeni kras-ni glavi, — je odgovoril Mascarot.

— O, če bi bil jaz na njegovem mestu!...

— Če bi bil ti na njegovem mestu, dokto-re, bi bil ravnal prav tako kakor on. Kaj ni imela vseh njegovih pism? Zagrozila mu je z njimi. O, ta ženska se spozna na izsiljeval-nje! Kaj me pa gledate tako začudeno? Pa vendar ne dvomite o tem? Žal je vse res. Ta imenitna grofica je izsiljevala in izkorišča-la vojvodo de Champdoce — kakor navadna pustolovka. Vsi poznate njeno zavratno živ-ljenje... Če je v stiski se zateče kar k Nor-bertu. Ni še deset dni tega, ko si je izposo-dila od njega deset tisoč frankov, da je poto-kažila Van Klopeua.

Vsi so poslušali Mascarota z grozo.

In lastnik posredovalnice je nadaljeval:

— Čas je že, da prenehamo s pretoklestjo; pomenimo se malo o otroku Fougereouse, podtaknjem vojvodinji za njenega otroka; ta otrok je nastopal povsod pod imenom Goutran de Champdoce. Si ga poznate, dok-tore?

— Videl sem ga večkrat; bil je zelo lep dečko.

— Res je, toda tudi velik falot. Vzgojen je bil kot knežji sin, toda po svojih navadah je bil lakaj in če bi bil ostal živ, bi bil one-častil ime, ki mu ga je bila dala usoda. Voj-voda in vojvodinja de Champdoce sta bila obupana, ko ga je pred desetimi meseci na-enkrat napadla mrzlca, ki ji je v treh dneh podlegel.

Po njegovi smrti je bilo ime Champdoce obsojeno na zaton. Tedaj je pa začel Norbert na prigovarjanje svoje žene iskati uboga-ga otroka, ki ga je poslal takoj po rojstvu v najdenišnico. Hotel ga je adoptirati ter mu zapustiti svoje ime in premoženje. Zdaj ni več dvomil o svojem očetovstvu.

Toda otroka ni bilo več v najdenišnici in nihče ni vedel, kaj se je z njim zgodilo. Kot dvanaestletni deček je bil izredno dražesten in umstveno tako razvit, da so ga vsi obču-dovali. In nekega dne je pobegnil iz najde-nišnice; iskali so ga povsod, toda zaman. Ta nova nesreča je vojvodo hudo potrla. Toda čez nekaj dni, ko si je bil že malo opomogel od novega težkega udara usode, je začel znova razmišljati o tej zadevi in spoznal, da pod nobenim pogojem ne sme opustiti na-dalnje iskanja. Trdno je sklenil iskati otroka, dokler ne dobi nepobitnih dokazov, da njegovega sina ni več med živimi.

Na policiji, kamor se je bil obrnil, ni o-pravil mnogo. Priporočili so mu pa zelo spretnega moža, ki ga je policija visoko ce-nila in ki je sosed našega Martin-Rigala; piše se Lecoq...

V veliko Paulovo presenečenje je to ime nepričakovano vplivalo na dr. Hortebiza. Zadržtel je, segel nehoti po medaljončku, vi-sečem na verižici njegove žepne ure, in ves prestrašen in bled je planil pokonci.

— Če ima Lecoq prste vmes, se pa kar udam, ker je vse izgubljeno, — ie zamrmral ves iz sebe.

NADALJEVANJE SLEDI

Ali imate Koledar za l. 1933

Za 50 centov dobite

160 STRANI ZANI-MIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLAN-KI IZ ZEMLJEPIS-JA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOV-JA. — POLEG TE-GA SPISOV DVEH NAŠIH PISATE-LJEV TROHE IN RUPNIKA; PESMI BUKOVINSKEGA IN OPIS NAŠEGA "SEVERNEGA RO-MARJA" PLANIN-ŠKA.

Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, N. Y.

Pošljite naročilo še danes!

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" me čita samo vaša članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

14

(Nadaljevanje.)

— V soboto? Da, prav rada. V soboto pridem malo prej v Schwarzzenberg, ker hočem nekaj poizvedeti zaradi tečaja v knjigovodstvu.

Lutz napne ušesa.

— Ali si hočete izbrati trgovski poklic, milostljiva komtesa? Felice prikim.

— Da, ko bo prihodnje leto moj brat postal samostojen, tedaj bom jaz njegova tajnica in do tedaj se moram vsega naučiti, česar se potrebujem.

Z nekim čudnim občutkom pogleda Lutz na to nežno, čarobno bitje in kot vzdih iz prsi mu pride vprašanje:

— Ali mora to biti?

— Da, pravi mirno, pa odločno. — Saj sami najboljšje veste, da je samo še vprašanje časa, ko bomo morali zapustiti Erlau in kakšne so naše razmere, veste tudi. Revni smo in svojemu bratu ne moremo vsiati na nogah kot klada, temveč hočem poskušati sama za sebe zaslužiti svoj kruh. Tudi gospica Falk pridno dela ribze za preproge in izdeluje zelo lepe okraske. In ko postane moj brat samostojen, tedaj potrebujem zanesljivo pomoč. In to hočem biti jaz.

Z velikim začudenjem gleda Lutz Werner v mladi, odločni obraz. Globoko vzdihne. Nikakor mu ni ugajalo, da bi njegova krasna gozdná kraljica prišla v dotiko s potrebo življenja. Toda njeno odločnost je moral občudovati.

— Ko bi vedeli, kako mi je hudo, da hočete prevzeti tako težko delo. Ravno do trgovskih stvari imam neko posebno mržnjo. Moj oče je iz mene tudi hotel napraviti trgovca, toda sem se branil z vsemi štirimi. Da bi sedel v uradu, ko zuna sije prijazno sonce, — niti misliti si ne morete, kako težko je to. Veseli me, da sem dosegel, da morem postati poljedelec.

Felice se nekoliko nasmeje.

— Ne — tudi jaz si vas ne morem misliti na stolu v uradu. Ko sem vas danes jutraj videla v gozdu na konju, se mi je zdelo, kot da ste razženi s plemenito živaljo, da si vas na kakem drugem mestu sploh ne morem predstavljati. Zato sem bila tudi zelo začudena, ko sem vas tukaj ugledala v moderni poletni obleki na promeni.

Lutz se iz česa zasmeje.

— Seveda, pa to je tudi velika izjema: za barona Borau sem ravno imel v Schwarzzenbergu nekaj opravkov. Saj veste, da se, kolikor mogoče izogibljem, da bi prišel z ljudmi v dotiko, jaz pa si štejem v veliko čast, da me je vzel v svojo šolo in me trpi v svoji bližini. Celo pri jedi sem poleg njega in tudi zvečer klepetava po celo uro. Je zelo razumen, visoko izobražen mož in pri njem se more človek mnogo naučiti.

— Ali pa ni zelo nesrečen? Nedavno sva ga srečala z mojim bratom in zabolelo me je v dno srea, ker mu žalost gleda iz oči.

— Da, mnogo slabih izkušenj je moral imeti na ljudeh in vesel sem, če vsaj včasih izvajam iz njega kak nasmech. Danes pa sem mu posebno hvaležen, da me je poslal v Schwarzzenberg — ker sem mogel doživeti veselje — da sem srečal vas in vašega brata in sem se poleg tega tudi spoznal z gospico Falkovo.

Judita je pazno poslušala, kar je Lutz Werner povedal o baronu Borau in nekam čudno jo je zgrabilo okoli srea, ko je slišala, da je tako zelo nesrečen. Še ni slutila, da je z njim v kakem sorodstvu, toda že to, da je imel isto ime, kot njena mati dot dekle, jo je čudovito zadelo.

Polagoma pridejo do majhne vile, v kateri je stanovala Judita in tukaj se obe dami poslovita od Lutza Wernerja, ki prosiče pogleda Felice, ko jo vpraša:

— Ob sobotah popoldne imam vedno nekaj ur časa. Ali mi dovolite, da se vam v soboto popoldne zopet pridružim pri promeni? Upam saj, da bo poleg tudi vaš gospod brat.

Felice nekoliko zardi, toda sili se k porednemu smehu in odvrne:

— Vam ne morem tako lahko odkloniti želje, kajti mislim da je odvisno samo od milosti vašega gospoda očeta, ako smemo še nekaj časa ostati na Erlau. Zato se tudi z vami ne smem spreti.

Živahno skloni svojo visoko postavko k Felice in reče:

— Toda za to dovoljenje ne bi bil rad hvaležen samo svojemu očetu, temveč želim, da bi mi nekoliko tudi zaradi mene dovolili. Felice smeje pogleda Judito.

— Kako se bova obnašali proti temu mlademu gospodu, gospica Falk?

Tudi Judita od stran pogleda Lutza Wernerja.

— Mislim, da je bil Werner zelo prijazen in dostojen; torej mu smemo že tudi zaradi njega samega dovoliti, da se nam pridruži pri izprehodih.

Z ljubeznjivim nasmehom mu Felice prikim.

— Dobro! Bomo velikodušne. Na svidenje, gospod Werner!

In dami naglo stopite skozi vrata na vrt vile. Lutz Werner počasi odide in se ni več ozrl, dasi ga je vlelo. Kajti pri oknu v prvem nadstropju je videl starejšo žensko in je domneval, da je to teta gospice Falkove, kar je imel tudi prav.

Kako uro pozneje je prišel Hans po Felice k gospoj Heinovi. Med tem časom si je z velikim zanimanjem ogledala Juditine ribze ter so se živahno pomenkovale. Judita odkrito pove teti Ani, kdo je ta mladi gospod, ki jo je spremljal do hiše in tudi ni zamolčala, da sta mu dovolile, da se jima sme v soboto zopet pridružiti.

Gospa Heinova je bila vesela, da se je Judita zopet spoznala s finim gospodom. Toda, ko je omenila, da je Lutz Werner nastavljen na posestvu barona Borau, je Judita opazila, da se je teti izraz na obrazu izpremenil. Toda o tem ne reče besede.

Šele, ko je Hans prišel po svojo sestro in se je dogovoril z gospo Heinovo in Judito, da bo v četrtek prišel po njo z avtomobilom in pri tem šaljivo pripomnil, da je tudi avtomobil kakor grad Erlau last upnikov, ki iz nerazumljivega vzroka še niso zahtevali svoje lastniške pravice, obrne Judita zopet pogovor na barona Borau-a.

Judita sedi pri okrogli mizi teti nasproti, ne da bi se zavedala, da so grofica Erlau in njena oba otroka na gradu samo še vsled velike dobrote barona Borau. In Judita vpraša teto:

— Ali se spominjaš, teta, da je Lutz Werner pri baronu Borau?

Teta Ana postane nenavadno zamišljena.

— Da, Judita, slišala sem.

— In — ali se motim, ako mislim, da si bila zelo presenečena, ko si slišala to ime? Saj veš, da je bilo to dekleško ime moje matere.

Teta Ana premišljuje. Ali ne bi bilo najboljšje, da pojasni Juditi njene odnose do barona Borau? Enkrat je morala Judita vendarle izvedeti, da je njeno mater njena družina zavrgla. In tako se odloči, da ne bo Juditi ničesar več prikrivala.

Čez mizo prime za njeno roko.

(Dalje prihodnjič.)

Razne vesti.

NAJVEČJI TAT POVOJNE
FRANCIJE

Ta visoko leteči naslov bi si lahko nadel bivši koncipient Laternas, ki je svojemu šefu izmaknil 18 milijonov frankov in je z njimi živel sijajno življenje celo poldrugo leto, ne da bi okraden niti malo zasumil v njegovo poštenost. Ta izvrstni šef, notar po poklicu in težak milijonar, je imel tako zaupanje v svojega koncipienta, da mu je prepustil poleg drugega upravo svojega ogromnega imetja in kontrolo nad velikimi vsotami, ki se bile deponirane pri notarju pod najrazličnejšimi naslovi. Prilike za krajo na debelo je bilo torej več nego preveč in Laternas jo je znal zakrивati s ponarejenimi pobotniki in podobnimi "dokumenti".

Med tem je živel življenje pravice kneza. Z avtomobilom, ki je bil vreden 120.000 frankov, se je vozil naokrog in razlajal denar s polnimi rokami. Najrajši je zahajal v luksuzni restorani nekega Azemarja, kjer je ob igralni mizi zapravil tudi po deset tisoč frankov na dan. Poleg tega se je vrge v svojo strastjo v stave pri konjskih dirkah. Ker je smatral Azemarja za posebnega večaka v teh stvareh, mu je zaupal do 9 milijonov frankov, da bi pri dirkah igral zanj. Uspeh je bil čudovit: V nekoliko mesecih je Azemar zapravil vso ogromno vsoto. Polagoma so začeli vstajati dvomi v mladega koncipienta, ki je operiral z milijoni kakor z vinarji. Oblasti so začele zanimati zanj, prišli so na sled njegovim manipulacijam in so ga vtaknili za zamreženo okno. Kratko pred procesom, ki se je tedni otvoril, je Laternas v jetniški bolnišnici umrl. Na zatožni klopi pa sedita njegov sorodnik in Azemar, ki jima oblasti očita, da sta vedela za vse Laternasove manipulacije in sodelovala z njim. Proces vzbuja v Parizu ogromno senzacijo in sodna dvorana je polna zlasti takšnega občinstva, ki ima aktiven ali pasiven opravke s konjskimi tekmami.

IZREDNA ŽENA

V Franciji je umrla te dni 86-letna Ana de Mortemart, vojvodinja Uzes, najstarejša francoska sportnica. V nji so bile združene vse redke lastnosti, ki delajo človeka plemenitega. Vojvodinja Uzes

je bila do svoje visoke starosti glava svoje številne rodbine in vodila doma svoje družbe. Živo se je zanimala za vse novo in moderno, posebno za socialne probleme in za ženske pravice. Bila je vsestransko izobražena in delovna. Udeleževala se je kot pisateljica in kiparka, delovala je v društvi in vodila svoje posetve. Ustanovila je mnogo dobrodelnih zavodov in prvi klub francoskih avtomobilistov. Bila je prva Francoskinja, ki ji je bilo dovoljeno sofarati. Leta 1898 se je odpravila s svojim avtomobilom v Bulinski gozd, kjer se je zbralo pol Pariza, kajti vsako je hotel videti prvo francosko šoferko.

Zelo rada je prirejala vojvodinjske love na konjih. Do svojega 70. leta je ustrelila 1300 jelenov. Ta moderna Diana je ostala čila in zdrava do smrti. Še 14 dni pred smrtjo je jahala in nihče ne bi bil mislil, da se bliža že devetemu križu. Med vojno je žrtvovala za svojo domovino več milijonov. Njen ded grof Cheregue je bil oženjen s hčerko znanega izdelovalca šampanjca (Cliquita in menda je prišlo v njene žile tudi nekaj kapljice šampanjca, da je ostala tako dolgo zdrava in mladostna.

ZASTRUPLENJE Z ALKOHOLOM

V Szegedinu so ugotovile oblasti množestveno zastrupljenje kmetov in delavcev z alkoholom. Nekaj trgovcev, z imenom Franc Nemeth, je hotel spraviti 31 l žganja na szegedinski trg, in sicer ne da bi plačal davčine. Ker pa se ni mogel izogniti dajitvi drugače, je razdelil sodček žganja med 22 brezposelnih dninarjev, s katerimi se je dogovoril, da mu bodo prinesli žganje v steklenicah na trg. Dninarji so bili tako sestradani, da so se jedva držali pokonci. Razbičani od lakote so v nekaj minutah izpraznili sodček. Posledice so bile strašne. Vsi dninarji so se z žganjem zastrupili in so se s par izjemami onesvestili. Ko je trgovec izvedel za njih usodo, je obvestil szegedinski reševalni oddelček, ki je poslal po nesrečnike. Eden je umrl še preden so ga naložili na rešilni voz, drugi je izdihnil med prevozom v bolnišnico, trije pa so umrli kmalu po prihodu v zdravniško oskrbo. Štirje nadaljnji dninarji se borijo za smrtjo in bodo nedvomno podležli. Brezvestnega trgovca so aretirali.

... SKUPNA ...
POTOVANJA

pod osebnim vodstvom

V LJUBLJANO SE VRŠE LETOS

s sledečimi parniki:

AQUITANIA preko Cherbourga
6. APRILA — VELIKONOČNI IZLET
POTEM ŠE DVA IZLETA — 10. MAJA IN 5. JULIJA

CHAMPLAIN preko Havre
1. APRILA — VELIKONOČNI IZLET
POTEM PA DVA IZLETA s parnikom **ILE DE FRANCE** — 18. APRILA in 27. MAJA

SATURNIA preko Trsta
1. APRILA
BREMEN preko Cherbourga
31. MARCA
S parnikom **COLUMBUS** pa 22. APRILA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj takoj piše za pojasnila in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Metropolitan Travel Bureau

(Frank Sakser)

216 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.

SLEPA LJUBEZEN

Nadaljevanje s 3. strani.)

kremžil je obraz in čudna bolečina ga je obšla. Žena je zastrmelá vanj in ga ni razumela, ker ni mogla pojmiti, da bi mogla zagrabiti smrtni tudi njenega sina.

Tone je dirjal iz hiše pokopavat mrliča. Zvonil je, zagrebal, tolažil in bil pehan od prevelikega truda. "Prav za nobeno rabo nisi!" jo je zabrusil ženi, ko se je truden vrnil v hišo in se sklanjal nad otrokom.

"Za božjo voljo, kaj ti pa je. Nikoli nisi bil tak!"

"Rekel sem ti, da na otroka pazi! Ljudje mrjo," je skoraj zatulil Tone in se zazrl v otroka.

Žena je bušila v jok in ni mogla do besede. Težko ji je bilo, jokala je, solz pa ni mogla izsiliti.

Tone je dirjal iz hiše. Ustavil se je šele pri Peku in si naročil silice in še in še...

Bil je prepaden, bled kot mrlič, kjih je bil pravkar pokopal.

"Kaj ti pa je, Tone?" ga je ogovoril Pek.

"Kaj? Otroci mi bo zboleli!" je zategnil Tone in nagnil steklenico.

Pek ga ni več ogovarjal, samo stregel mu je.

Čez tri dni mu je otrok umrl.

"Rekel sem ti, pazi nanj! Ljudje mrjo, sem ti rekel!" je tulil Tone in ni slišal ne zagovorov ne tolažbe.

Ko so otroka pokopali, ni vso noč zaspal. Vso noč je premišljeval in vso noč je mislil na sina, ki nikoli več ne bo spregovoril sladke in mehke besede.

"Zakaj sem se ženil," ga je obšlo kesanje in kar na mah mu je zvočnela vsa ljubezen do žene. In ko se je predramil, mu je bila tuje bitje, nadležen gostec v svobodni hiši. Ni slišal njenih besedi in njenega prigovarjanja.

Ko je srečaval ljudi, so se mu zdeli tuji in v vsakem očesu je videl škodoželjnost in nekako odobravanje: "Prav ti je, saj nisi bil vreden takega sina!"

Umikal se je ljudem in jih je zasožalil.

"Z nikomur več ne spregovorim besede," se je zaklel. "Le z župnikom, kolikor bo treba," je popravil samega sebe.

In od tedaj ni več spregovoril besede. Na vsako vprašanje je samo skomignil, pokimal, ali pa odmahnil. Žena je sicer silila vanj, ni pa ga mogla primorati, da bi ji odgovoril, čeprav bi bil včasih rad grozil in zarentačil.

K Peku je še zmerom zahajal, praznil šilca, odkimaval in pritrjeval, nikoli pa ust odprl.

"Zmešalo se mu je," so spočetka trdile ženske. Pozneje so pa rekly: "Vražja trma ga je, nič drugega!"

Le župniku je odgovarjal, vendar kratko, odrezano in če je le kazalo, je tudi temu odgovoril samo s kretnjo.

"Zakaj ne razvežeš jezika?" ga je nekoč župnik prav zlepa pobaral.

Tone je zapil očmi vanj, kot bi ne razumel njegovega vprašanja. Šele po dolgem premoru je izkopal:

"Moj sin tudi ne spregovori!" Z dlanmi si je pokrili oči in izpod dlaní so zdiknile debele solze. To je bilo sedmo leto in na obletnico smrti Tonetovega sina.

"Bog se ga usmilí, saj ne greš, vedoma," se je izvilo župniku, ko je odhajal Tone.

Drugi dan so ga našli obešenega in vsem se je zdelo, da je hotel ob smrtni uri spregovoriti: "Varujte se slepe ljubezni!"

CENADR. KERNOVEGA GERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stara cena

\$2.—

Narodila ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 15th Street

New York City

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

8. marca: Leviathan v Cherbourg Hamburg v Hamburg

9. marca: Dresden v Bremen

10. marca: Olympic v Cherbourg

11. marca: Champlain v Havre Rex v Genoa

14. marca: Bremen v Bremen

15. marca: Deutschland v Hamburg

17. marca: Aquitania v Cherbourg

18. marca: Lafayette v Havre Conte di Savoia v Genoa

22. marca: Europa v Bremen Manhattan v Havre New York v Hamburg

24. marca: Paris v Havre Majestic v Cherbourg

25. marca: Augustus v Genoa

29. marca: Albert Ballin v Hamburg

30. marca: Bremen v Bremen

31. marca: Olympic v Cherbourg

1. aprila: Rex v Genoa Champlain v Havre Volendam v Boulogne

5. aprila: Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: Conte di Savoia v Genoa

12. aprila: Deutschland v Hamburg

14. aprila: Statendam v Boulogne Saturnia v Trst

15. aprila: Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg Paris v Havre

19. aprila: Manhattan v Havre New York v Hamburg

21. aprila: Olympic v Cherbourg Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg Albert Ballin v Hamburg Vredam v Boulogne

29. aprila: Ile de France v Havre Augustus v Genoa